

Guía Docente

Datos Identificativos					2024/25
Asignatura (*)	Educación e políticas de igualdade	Código	652439012		
Titulación	Mestrado Universitario en Innovación, Orientación e Avaliación Educativa				
Descritores					
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos	
Mestrado Oficial	2º cuatrimestre	Primeiro	Optativa	3	
Idioma	CastelánGalego				
Modalidade docente	Presencial				
Prerrequisitos					
Departamento	Pedagogía e Didáctica				
Coordinación		Correo electrónico			
Profesorado		Correo electrónico			
Web					
Descrición xeral	<p>Esta materia ten por obxectivo analizar rigurosamente os fundamentos sociais dunha cultura igualitaria que non igualitarista e as accións específicas que pode desenvolver a institución escolar para garantir este principio.</p> <p>O contexto global das nosas sociedades fai que as escolas precisen de instrumentos novedosos para facer fronte a novas demandas sociais e culturais que son precisas analizar, recrear e reificar no ámbito educativo.</p> <p>As controversias entre redistribución e recoñecemento, formarán o eixo analítico principal cara a reconfigurar o sentido socio-educativo</p>				

Competencias / Resultados do título

Código	Competencias / Resultados do título
A1	Ser capaz de aplicar os coñecementos adquiridos e resolver problemas en contornos novos ou pouco coñecidos dentro de contextos máis amplos (ou multidisciplinares) relacionados coa Innovación, orientación e avaliación educativa.
A2	Ser capaz de integrar coñecementos e enfrontarse á complexidade de formular xuízos críticos a partir dunha información que, sendo incompleta ou limitada, inclúa reflexións sobre as responsabilidades e éticas vinculadas á aplicación dos seus coñecementos e xuízos.
A3	Ser capaz de concibir, deseñar ou poñer en práctica e adoptar un proceso substancial de investigación con rigor científico e de comunicar as súas conclusións ?e os coñecementos e razóns últimas que a sustentan- a públicos especializados e non especializados dun modo claro e sen ambigüidades; seguindo as pautas do método científico e dos procesos de investigación desenvolto acordos a determinadas metodoloxías de investigación cualitativa, cuantitativa e orientadas ó cambio e á innovación.
A7	Ser capaz de realizar unha análise crítica, avaliación e síntese de ideas novas e complexas.
A13	Deseñar sistemas de calidade educativa e elaborar planos estratéxicos a nivel directivo, táctico e operativo que impliquen asegurar o incremento da calidade nas organizacións ou institucións educativas.
B1	Capacidade de análise e síntese.
B2	Capacidade de adaptación a situacións novas.
B3	Traballar de forma autónoma e con iniciativa.
B4	Traballar de forma colaborativa.
B5	Capacidade de organización e planificación.
C4	Desenvolverse para o exercicio dunha cidadanía aberta, culta, crítica, comprometida, democrática e solidaria, capaz de analizar a realidade, diagnosticar problemas, formular e implantar solucións baseadas no coñecemento e orientadas ao ben común.
C5	Entender a importancia da cultura emprendedora e coñecer os medios ao alcance das persoas emprendedoras.
C6	Valorar criticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñible para resolver os problemas cos que deben enfrontarse.
C7	Asumir como profesional e cidadán a importancia da aprendizaxe ao longo da vida.

Resultados da aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias / Resultados do título

Analizar as políticas de igualdade no ámbito educativo.	AI1 AI2 AI3 AI6	BI1 BI3	CM6
Examinar os fundamentos da cultura igualitaria	AI1 AI2 AI6	BI1 BI2 BI3	CM6 CM7
Observar os presupostos teóricos na conceptualización de cidadanía	AI1 AI2 AI6 AI12	BI1 BI3	CM4 CM5
Discernir a diversidade de identidades nun contexto global	AI1 AI2 AI3 AI6	BI1 BI3 BI4 BI5	CM4 CM6

Contidos	
Temas	Subtemas
1. FUNDAMENTOS DA CULTURA IGUALITARIA	1.1 Xustiza social nun mundo globalizado 1.2 Igualdad vs Igualitarismo 1.3 Niveis de xustica social 1.4 Re-conceptualización do público 1.5 As sementes dun novo humanismo
2. PRESUPOSTOS TEÓRICOS PARA PENSAR UNHA NOVA CIDADANÍA	2.2. Transformacións sociais e ámbitos de intervención 2.3. Procesos de aprendizaxe e participación democrática 2.3. Profesionalización e democratización 2.4. Pedagogía crítica e cidadanía 2.5. Sociedade e escola na construción de cidadanía
3. FORMACIÓN DE IDENTIDADES E IGUALDADE	3.1. Experiencias identitarias 3.2. Relacións culturais e diversidade identitaria 3.3. Dimensións educativas na construción da identidade 3.4. Curriculum e diversidade cultural 3.5. Escola e pluralismo cultural
4. CONTROVERSIAS NO BINOMIO REDISTRIBUCIÓN/RECOÑECEMENTO	4.1. Conflictos en torno á redistribución e recoñecemento 4.2. Dualismo perspectivista e integración 4.3. Políticas escolares en torno á redistribución 4.4. Políticas ecolares en torno ao recoñecemento 4.5. Representación e xustiza curricular
5. DISCURSOS DE XÉNERO NO ÁMBITO ESCOLAR	5.1. Curriculum oculto e desigualdade 5.2. Coeducación e escola mixta 5.3. A cultura da masculinidade 5.4. O androcentrismo no curriculum 5.5. O Universalismo interactivo

Planificación				
Metodoloxías / probas	Competencias / Resultados	Horas lectivas (presenciais e virtuais)	Horas traballo autónomo	Horas totais
Seminario		21	0	21
Análise de fontes documentais		0	10	10

Proba de ensaio		0	25	25
Eventos científicos e/ou divulgativos		0	10	10
Portafolios do alumno		0	7	7
Atención personalizada		2	0	2

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descrición
Seminario	Técnica de traballo en grupo que ten como finalidade o estudo intensivo dun tema. Caracterízase pola discusión, a participación, a elaboración de documentos e as conclusións ás que teñen que chegar todos os compoñentes do seminario
Análise de fontes documentais	Técnica metodolóxica que supón a utilización de documentos audiovisuais e/ou bibliográficos (fragmentos de reportaxes documentais ou películas, noticias de actualidade, paneis gráficos, fotografías, biografías, artigos, textos lexislativos, etc.) relevantes para a temática da materia con actividades especificamente deseñadas para a análise dos mesmos. Pódese empregar como introdución xeral a un tema, como instrumento de aplicación do estudo de casos, para a explicación de procesos que non se poden observar directamente, para a presentación de situacións complexas ou como síntese de contidos de carácter teórico ou práctico
Proba de ensaio	que se proporcione a resposta esperada, combinada coa capacidade de razoamento (argumentar, relacionar, etc.), creatividade e espírito crítico. Utilízase para a avaliación diagnóstica, formativa e sumativa. Permite medir as habilidades que non poden avaliarse con probas obxectivas como a capacidade de crítica, de síntese, de comparación, de redacción e de orixinalidade do estudante; polo que implica un estudo amplo e profundo dos contidos, sen perder de vista o conxunto das ideas e as súas relacións.
Eventos científicos e/ou divulgativos	Actividades realizadas polo alumnado que implican a asistencia e/ou participación en eventos científicos e/ou divulgativos (congresos, xornadas, simposios, cursos, seminarios, conferencias, exposicións, etc.) co obxectivo de profundar no coñecemento de temas de estudo relacionados coa materia. Estas actividades proporcionan ao alumnado coñecementos e experiencias actuais que incorporan as últimas novidades referentes a un determinado ámbito de estudo.
Portafolios do alumno	É unha carpeta ou arquivador ordenado por seccións, debidamente identificadas ou etiquetadas, que contén os rexistros ou materiais produto das actividades de aprendizaxe realizadas polo alumno nun período de tempo, cos comentarios e cualificacións asignadas polo profesor, o que lle permite visualizar o progreso do alumno. O portafolios ou carpeta inclúe todo o que fai o alumno, como: apuntes ou notas de clases, traballos de investigación, guías de traballo e o seu desenvolvemento, comentarios de notas, resúmenes, probas escritas, autoavaliacións, tarefas desenvolvidas, comentarios de progreso do alumno realizado polo profesor, etc.

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Portafolios do alumno Seminario	A atención personalizada ao alumnado estará garantida en todo momento. As cuestións aclaratorias sobre a materia, as dúbidas persoais, as ampliacións de contido así como unha reflexión máis pormenorizada da materia serán atendidas en horario de titoría que se entregará ao alumnado o primeiro día do seminario

Avaliación			
Metodoloxías	Competencias / Resultados	Descrición	Cualificación
Portafolios do alumno		O proceso de avaliación explicarase pormenorizadamente ao alumnado o primeiro día do seminario, tendo en conta as particularidades, intereses e dilemas individuais	10
Seminario		O proceso de avaliación explicarase pormenorizadamente ao alumnado o primeiro día do seminario, tendo en conta as particularidades, intereses e dilemas individuais	40
Análise de fontes documentais		O proceso de avaliación explicarase pormenorizadamente ao alumnado o primeiro día do seminario, tendo en conta as particularidades, intereses e dilemas individuais	40

Eventos científicos e/ou divulgativos	De ser o caso, invitarase ao alumnado a participar como ointe a algunha conferencia, acto académico de especial importancia para a materia	10
---------------------------------------	--	----

Observacións avaliación

O proceso de avaliación explicarase pormenorizadamente ao alumnado o primeiro día do seminario, tendo en conta as particularidades, intereses e dilemas individuais

Fontes de información

Bibliografía básica	BENHABIB, Seyla. Las reivindicaciones de la cultura. Igualdad y diversidad en la era global. Madrid. Katz FRASER, Nancy and HONNETH, Axel. (2006). ¿Redistribución o Reconocimiento?. Madrid. Morata. FRASER, Nancy (2008). Escalas de justicia. Barcelona. Herder GIMENO SACRISTÁN, José. (educar y convivir en la cultura global. Madrid. Morata GUTMANN, Amy. (2008). La identidad en democracia. Madrid. Katz NUSSBAUM, Martha. (2005). El cultivo de la humanidad. Una defensa clásica de la reforma en la educación liberal. Barcelona. Paidós
Bibliografía complementaria	Gee, J.P. (2005): La ideología en los discursos. Madrid, Morata. Gimeno Sacristán, J. (1997): El curriculum: una reflexión sobre la práctica. Madrid, Morata (7ª ed.). Gimeno Sacristán, J. e Pérez Gómez, Á.I. (Comps.) (1997): Comprender y transformar la enseñanza (6ª ed.). Madrid, Morata. Giroux, H.A. (1988): Los profesores como intelectuales: hacia una pedagogía crítica del aprendizaje. Barcelona/Madrid, Paidós/MEC. Guttman (Gutmann), A. (2001): La educación democrática: una teoría política de la educación. Barcelona, Paidós. Hargreaves, A. (1996): Profesorado, cultura y postmodernidad (cambian los tiempos, cambia el profesorado). Madrid, Morata. Hargreaves, A. (2003): Enseñar en la sociedad del conocimiento. Barcelona, Octaedro. Stenhouse, L. (2003): Investigación y desarrollo del curriculum (5ª ed.). Madrid, Morata Torres Santomé, J. (2001): Educación en tiempos de neoliberalismo. Madrid, Morata. Torres Santomé, J. (2005): El curriculum oculto (8ª ed.). Madrid, Morata. Torres Santomé, J. (2006): La desmotivación del profesorado. Madrid, Morata. Torres Santomé, J. (2006): Globalización e interdisciplinariedad: el curriculum integrado (5ª Ed.). Madrid, Morata.

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Problemas sociais, xustiza xuvenil e educación/652439027

Materias que continúan o temario

Observacións

(*A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías